

Protokoll fra møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2017

Tidspunkt: 16. november 2017, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Muséplass 1, kollegierommet

Tilstede:

Viserektor for utdanning: Oddrun Samdal

Pro- og visedekaner: Claus Huitfeldt (HF), Harald Walderhaug (MN), Dag Elgesem (SV), Helge Molde (PSY), Linda Herfindal Lien (KMD), Halvard Haukeland Fredriksen (JUS), Steinar Hunskår (MED)

Studentrepresentanter: Terje-André Kvinlaug, Amanda Schei, Nikolai Klæboe

Faste observatører: Anne Sissel Vedvik Tønning (UB)

Forfall: Ivar Nordmo (Uped).

Fra administrasjonen: Christen Soleim, Iren Igesund

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

II Protokoll fra tidligere møte

Protokollene fra møtene 6. september og 29. september ble godkjent.

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- UU-seminar 14. desember. Temaet for seminaret er Mitt UiB i undervisning og vurdering. Erfaringer og eksempler.
- "Internationalisation of the Curriculum" var tema på et Coimbra-seminar, der det ble presentert flere interessante prosjekter som kan være relevante for UiB.
- Prosjektet «Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning» arrangerer en nasjonal konferanse 11.-12. desember i Bergen.

Sak 61/17 Endringer i grads- og studieforskriften- Studentarbeidstimer per år

I forrige møte behandlet Utdanningsutvalget et forslag om å forskriftsfeste at et fullt arbeidsår for studenter er 1600 timer, slik det er nedfelt i sørviserklæringen for undervisning, vurdering og eksamen. I møtet kom det innspill om at et tak på 1600 arbeidstimer medfører problemer for enkelte av fakultetene. Saken ble derfor sendt tilbake til Studieadministrativ avdeling for videre behandling. På bakgrunn av dette ble det i nytt vedtak foreslått at arbeidstimene skulle ligge på mellom 1600 og 1800.

Det kom følgende innspill:

- En begrunnelse for hvorfor det er en fordel å fatte vedtak i saken savnes.
- Å definere en øvre grense på studentarbeidstimer kan utgjøre et problem.
- Variasjonen på hvor mange arbeidstimer studentene bruker kan være stor.
- Studietilsynsforordningen opererer med en ramme på 1500 til 1800 arbeidstimer. Det er ønskelig at UiB viderefører en tilsvarende ramme.
- Vedtaksteksten bør endres fra minst til normalt på grunn av variasjoner i antall arbeidstimer studentene bruker.

På bakgrunn av innspillene i saken ble følgende vedtak fattet:

Vedtak:

Utdanningsutvalget rår til at universitetsstyret gjør slike endringer i «Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen»:

1. § 3.1 (4), andre setning, skal lyde: «60 studiepoeng tilsvarer ett års fulltidsstudier. Dette utgjør normalt 1500 – 1800 arbeidstimer.»

Sak 62/17 Oppfølging og endring av reglene om sensorveiledning

De gjeldende retningslinjene for sensorveiledninger ble iverksatt fra studieåret 2016-17. I møtet 24. mai fikk Utdanningsutvalget en orientering om praksisen ved fakultetene etter at retningslinjene hadde vært i bruk i et knapt år. Tilbakemeldingen da var at fakultetene lojalt følger opp retningslinjene, og at de fungerer bra så langt som de rekker.

Bakgrunnen for saken er at Kunnskapsdepartementet har sendt på høring et utkast til endringer i universitets- og høyskoleloven. Ett av forslagene i høringen, er å lovfeste en plikt til å bruke sensorveiledning ved all vurdering.

Det kom følgende innspill i saken:

- Hvorfor skal vi forskuttere for en lovendring som er på høring?
- Dette vil kreve betydelige økonomiske utgifter og være tidkrevende.
- Trenger vi å vedta dette før lovforslaget foreligger?
- UiB har startet lovarbeidet før en lovendring er ferdig. Det har vært ulik praksis for emner.
- Sensorveiledninger bør ha gode beskrivelser av hvordan de kan utføres.
- Sensorveiledninger inneholder mye, og det er vanskelig å finne ut hva som er viktigst. Det er ønskelig at dette synliggjøres skriftlig.

Utvalget var skeptisk til å fatte vedtak i saken og forskuttere en lovendring som er på høring. Saken ble derfor utsatt til en eventuell lovendring foreligger.

Sak 63/17 Unntak fra UiB-forskriften for utprøving av nye undervisnings- og vurderingsformer

Det skjer mye utviklingsarbeid og nyskaping når det gjelder metoder og praksis for undervisning, læring og vurdering. Universitets- og høyskoleloven og grads- og studieforskriften vår er tilpasset et nokså tradisjonelt syn, særlig når det gjelder vurdering.

Bakgrunnen for saken er at Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Institutt for biologi, ønsker å forsøke undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er annerledes enn det grads- og studieforskriften er innrettet på. De ønsker å prøve ut en variant som ligger mellom mappe og slutteksamen.

Loven setter grenser for institusjonenes handlefrihet. Dette gjelder først og fremst bestemmelsene om eksamen og vurdering. For å få gjennomført forsøksordningen, er det

derfor behov for en dispensasjonsregel. Forslaget gir alle fakulteter mulighet til å utvikle prosjekter som prøver ut nye vurderingsformer.

Saken ble sendt ut til fakultetene i forkant av møtet, og de hadde dermed muligheter for å komme med innspill før den ble lagt fram for utvalget.

Det kom følgende innspill:

- Det er et positivt initiativ.
- Det er viktig at vi påpeker at tiltakene under prøveordningen skal evalueres, noe som bør innlemmes i vedtaket.

I tråd med innspill i møtet ble følgende vedtak fattet:

Vedtak:

Utdanningsutvalget råar styret til å vedta en ny §1.2 i grads- og studieforskriften, slik:

«I forbindelse med utprøving av nye eller alternative lærings-, undervisnings- og vurderingsformer kan fakultetene etter søknad gis anledning til å fravike bestemmelsene i kapittel 5-7 i forskriften her i en nærmere angitt prøveperiode. Det forutsettes at tiltakene i prøveordningen evalueres. Regelen her gjelder fram til avslutningen av studieåret 2019/2020.»

Sak 64/17 Studieportefølje

Universitetsstyret vedtar årlig endringer i universitetets studietilbud og omfang av utlyste studieplasser, med utgangspunkt i tilrådinger fra Utdanningsutvalget. Studietilbudene skal følge standarder og kriterier for akkreditering av studier gitt i NOKUTs tilsynsforskrift. Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, ble revidert i henholdsvis 2016 og 2017. I de reviderte forskriftene er utdanningsinstitusjonenes plikt til å sørge for at oppretting av nye studietilbud følger kravene for akkreditering av studietilbud i kvalitetsforskriftens tydeliggjort.

I 2015 ble det laget nye rutiner for oppretting av nye studietilbud. Det ble utarbeidet et nytt søknadskjema som tok utgangspunkt i NOKUTs søknadsskjema, og veiledning til skjemaet, for høyskoler som søker om akkreditering av sine studietilbud. I tillegg fikk fakultetene tilbud om veiledning i søknadsperioden. I 2016 ble veiledningstilbudet til fakultetene videreført og videreutviklet, og det ble satt ned en komité sammensatt av fagansatte representanter fra flere fakulteter for å bistå fakultetene i søknadsarbeidet.

Ordnningen med en komité i forbindelse med oppretting av nye studieprogrammer er videreført i 2017. Denne har hatt status som veilednings- og vurderingskomité. Komiteen har vært sammensatt av utdanningsdekanene på HF og KMD, og representanter fra Uped, Studieadministrativ avdeling samt studentrepresentanter.

Et vurderingsdokument ble delt ut i møtet. Dette gjaldt oppretting av studieprogram 2017 og programopprettingskomiteéns utdyping av vurderingene fra 11. Oktober d.å.

Det kom følgende innspill:

- HF: Det er ikke mulig å gjennomføre disse kravene innen tidsfristen på grunn av manglende ressurser.
- HF: Det er ønskelig å fremme et alternativt forslag til vedtak om at Det humanistiske fakultet får opprette de syv studieprogrammene uten at kravene om endringer er gjennomført.

- Vi har fått en ny tilsynsforordning og rammeverket for studieprogram er betydelig skjerpet.
- Det er uakseptabelt å fatte et vedtak om opprettelse dersom forutsetningene i forordningen ikke er tilstede.
- Det er likevel viktig at vi får til en utviklingsprosess som motiverer HF-fakultetet. Det er et omfattende og viktig utviklingsarbeid som er gjort.

Det ble gjennomført en votering, der alle unntatt en representant gikk inn for ikke å tilrå opprettelse av de syv studieprogrammene som var fremmet av HF. Følgende vedtak ble fattet:

Vedtak:

1. UU tilrå ikke Universitetsstyret å opprette de syv studieprogrammene som var fremmet fra HF. En representant stemte mot vedtaket.
2. Universitetsstyret vedtar å legge ned følgende studieprogram:
 - a) Masterprogram i arabisk
 - b) Bachelorprogram i miljø- og ressursfag.
 - c) Master's Programme in Anthropology of Development
3. Bachelorprogram i meteorologi og oseanografi endrer navn til Bachelorprogram i klima-, atmosfære- og havfysikk. Engelsk: Bachelor's Programme in Climate, Atmosphere and Ocean Physics

Sak 65/17 Opptaksrammer 2018

Ifølge kvalitetshåndboka skal fakultetene melde inn forslag til opptaksramme samt fordeling av opptaksrammen på studieprogram gjennom sine utdanningsmeldinger. Forslag til opptaksrammer er fastsatt på grunnlag av fakultetenes utdanningsmeldinger og studieplasstilldelinger i statsbudsjettet. Et overordnet prinsipp i dimensjoneringen av opptaket er at de totale kostnadene ved studieplasser holdes konstant innenfor rammene av KDs grunnfinansiering. Dette innebærer at opptaksrammene må reguleres etter intern omfordeling av plasser mellom studieprogram med ulik lengde og kostnadskategori i finansieringssystemet. I saken ble forslag til opprettelse/nedleggelse av studieprogram for 2018/2019, samt eventuelle omdisponeringer lagt fram.

Det ble bevilget 43 nye studieplasser i statsbudsjettet for 2017, og den økonomiske rammen i basisfinansieringen er derfor endret.

Det kom følgende innspill i saken:

- MN påpekte at studieplassene som ble tildelt i 2017 allerede skal ligge inne i rammene for 2017/18. Rammene for innmeldte studier til Samordna opptak for MN endres fra 744 til 772.
- For SV gjelder det samme som MN. Rammene for innmeldte studier til Samordna opptak 2017/18 endres fra 966 til 981.
- HF's søknad om opprettelse av fire tverrfaglige bachelorprogram og tre tverrfaglige masterprogram (samt medfølgende nedleggelse av ni bachelorprogram og fem masterprogram) ble ikke vedtatt. Opptaksrammene korrigeres i samsvar med gjeldende studieprogram. De totale rammene er uendret.

Merknad fra SA: Det var feil i de totale rammene for masteropptakene som sto i forslag til vedtak - tallet korrigeres til 1178. Tallet i tabellen var også feilaktig summert til 1174 – dette korrigeres tilsvarende til 1178.

SA følger opp saken og korrigerer tallene i samarbeid med fakultetene, før saken legges fram for universitetsstyret.

Vedtak:

Utdanningsutvalget tilrår universitetsstyret å utlyse 4002 studieplasser i Samordna opptak, 1178 plasser på toårig master og 506 plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2018/2019.

Opptaksrammene fordeler seg slik etter fakultet (korrigert tabell):

Tabell 1: Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2018/2019		
Fakultet	Opptaksramme 17/18	Opptaksramme 18/19
Det humanistiske fakultet	976	1005
Det juridiske fakultet	380	380
Det medisinske fakultet	303	303
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	772	772
Det psykologiske fakultet	535	535
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	981	981
Fakultet for kunst, musikk og design	26	26
Totalt	3973	4002

Tabell 2: Opptaksrammer for toårige masterstudier 2018/2019		
Fakultet	Opptaksramme 17/18	Opptaksramme 18/19
Det humanistiske fakultet	243	214
Det juridiske fakultet	30	30
Det medisinske fakultet	110	134
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	314	314
Det psykologiske fakultet	147	147
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	270	270
Fakultet for kunst, musikk og design	79	69
Totalt	1193	1178

Tabell 3: Opptaksrammer for særskilte lokale opptak 2018/2019		
Program	Opptaksramme 17/18	Opptaksramme 18/19
Bachelorprogram i design	35	35
Bachelorprogram i kunst	45	45

Bachelorprogram i utøvende musikk eller komposisjon	25	25
Norsk for flyktninger og innvandrere	80	80
PPU (heltid og deltid)	290	290
PPU for kunstnere og designere	17	17
PPU i utøvende musikk	14	14
Totalt	506	506

Sak 66/17 Retningslinjer for sanksjoner ved forsinket sensur

I forrige møte behandlet Utdanningsutvalget forsinkelser i sensur. Bakgrunnen for saken var at det i flere omganger har kommet klager fra studenter om forsinkelser i sensur.

Universitets- og høyskoleloven (UHL) har en hovedregel om tre ukers frist fra eksamen. Det er iverksatt tiltak for å redusere omfanget av forsinkelser, men det er fremdeles betydelige forsinkelser i sensurering ved flere av fakultetene.

Utdanningsutvalget gjorde følgende vedtak i møtet 29. september:

- Fakultetene bes sette i verk umiddelbare tiltak for å hindre brudd på sensurfristene.
- Det skal rapporteres om status i dette arbeidet i god tid før hovedperioden for eksamen starter høsten 2017.
- Utdanningsutvalget anbefaler at SA får i oppdrag å utrede et forslag til en konkret ordning for innføring av dagbøter for forsinket sensur som legges fram i neste møte.

På bakgrunn av vedtaket ble forslag til retningslinjer lagt fram for Utdanningsutvalget. I forslaget ble det tilrådd at UiB innfører bøter ved forsinkelser på skoleeksamener og utsatt prøve. Det ble ikke lagt opp til bøtlegging på klagesensur.

Saken hadde vært drøftet med dekanene, som ikke hadde innvendinger mot at bøter for forsinket sensur blir innført, selv om de foretrakk å ikke bruke sanksjoner.

Det kom følgende innspill:

- Det var et overraskende tiltak, som er inspirert av new public management- tenkning.
- Hensynet til verdigrunnlaget for universitetet er ikke i varetatt ved innføring av bøter som virkemiddel.
- Tiltaket vil ikke ramme de som er skyldige, men de som er ansvarlige for eksamen.
- Ved NTNU og UiT blir bøkene gitt når fristen er overskredet med en uke, og ikke fra første dag som foreslått i vedtaket. Vi bør legge oss på samme linje.
- Ledelsen har jobbet lenge for å få bukt med problemet, uten å lykkes.
- Problemet med forsinket sensur må tas på alvor. Det har store konsekvenser for studentene. Studentene må prioriteres.
- UiB har et problem og erfaringene fra andre utdanningsinstitusjoner viser at tiltaket fungerer.

Det ble gjennomført en prøvevotering. Fire stemte for innføring av dagbøter, mens seks stemte mot. Det ble dermed flertall for å utsette vedtaket om innføring av dagbøter. På bakgrunn av voteringen og innspillene i møtet ble følgende vedtak fattet:

Vedtaket:

Utdanningsutvalget ber fakultetene å iverksette tiltak for å levere sensur innen fristen basert på analysene av dagens situasjon. Om situasjonen ikke bedres, innføres sanksjoner fra og med høsten 2018.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 67/17 Innføring av flere økter ved avvikling av skoleeksamen

UiB er pålagt å effektivisere arealbruken av KD. Det arbeides med å heldigitalisere arbeidsprosessene knyttet til eksamensadministrasjon. Omleggingen til digital eksamen har ført til et behov for et eksamenslokale med høy kvalitet. UiB har derfor inngått en langsiktig leieavtale om eksamenslokaler i Solheimsgaten 18.

Innføringen av det nye eksamensplanleggingsverktøyet (TP) har bidratt til å effektivisere eksamensplanleggingen og gitt en bedre oversikt over utnyttelsesgraden i eksamenslokalene våre. Systemet viser at eksamenslokalene i Solheimsgaten har altfor lav utnyttelsesgrad. Det er derfor ønskelig å innføre flere eksamensøkter per dag for kortere eksamener, og å kunne benytte tiden mellom kl. 09.00 og 20.00 samt lørdager til avvikling av skoleeksamen i lokalet i Solheimsgaten 18.

Det kom følgende innspill:

- Studentparlamentet: Det bør ikke være eksamen på lørdager. Ordinær eksamenstid bør være fra kl. 09.00-18.00 i Solheimsgaten 18 (ekskl. tillegg i tid).
- Fakultetene bør høres. Det er uheldig å vedta en ordning før en har snakket med de ansatte.

På bakgrunn av innspillene ble det konkludert med at Studieadministrativ avdeling i samråd med fakultetene gjør en videre utredning av konsekvensene av å innføre to økter på skoleeksamen i Solheimsgaten 18 mandag- fredag, og Utdanningsutvalget får saken tilbake til vedtak på e-post.

Som en oppfølging av saken ble det utarbeidet en konsekvensutredning i samråd med fakultetene. Denne ble sendt til Utdanningsutvalget på e-post. Følgende innspill ble mottatt etter dette:

- Det er ønskelig at det blir presisert at eksamener kun skal holdes mellom mandag og fredag.
- Skal man tilgjengeligjøre klokkeslett for eksamen kun 14 dager før eksamensdatoen, må UiB være svært tydelige på at studenter må sette av hele dagen for eksamen. Det er viktig at denne beskjeden blir gitt så tydelig og tidlig som mulig i begynnelsen av semesteret.
- I vedtaket bør det stå hvilken tidsavgrensning som gjelder (mandag til fredag 09-19) og at en med økter mener ulike eksamener, slik at ikke samme eksamen kan deles på to ulike tidspunkt.
- Det er et tankekors at tidsbegrensningen på kl 19 tydeligvis vil føre til en sortering der emner med lange (>3t) eksamener alltid får avvikle i ordinær arbeidstid, mens emner med kortere (<=3t) eksamen i stor grad vil havne på ettermiddag/kveld.

På bakgrunn av alle innspillene i saken ble et nytt forslag til vedtak sendt ut til Utdanningsutvalget på e-post for godkjenning. Utvalget fattet følgende enstemmige

Vedtaket:

Studieadministrativ avdeling kan planlegge med flere økter for eksamensavvikling av skoleeksamen per dag i Solheimsgaten 18. En økt er en fullendt eksamen for ett emne. Skoleeksamen avholdes mandag til fredag i tidsrommet kl. 09.00 – 18.00 (19.00 med

tilleggstid). Det må i god tid varsles om at klokkeslettet for eksamen kan bli endret fram til 14 dager før eksamen. Dette for at studentene skal kunne sette av hele dagen til en eksamen. Dette skal gjelde fra og med eksamensplanen for våren 2018

Sak 68/17 Studiemobilitet og frafall på lavere grad i norsk høyere utdanning – rapport fra Ideas2Evidence

Saken ble utsatt til neste møte.

Sak 69/17 UiBs oppfølging av Meld. St. 16 *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* og UiBs handlingsplan *Kvalitet i utdanning*. Prioritering av fellestiltak

Saken ble utsatt til neste møte.

Sak 70/17 Møteplan for Utdanningsutvalget for 2018

Møtedatoer for Utdanningsutvalget vedtas for ett år om gangen. Møtetiden er som hovedregel kl. 09.00-12.00.

Vedtak:

Onsdag 24. januar

Onsdag 21. mars

Onsdag 9. mai (utdanningsmelding behandles i mai-møtet)

Studiekvalitetskonferanse 19 september

Juniseminaret: 7. og 8. juni

Onsdag 5. september

Torsdag 4. oktober

Torsdag 8. november

Saken ble vedtatt på e-post sirkulasjon.

Sak 71/17 Høring om forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven

Det ble vist til høringen som er sendt til fakultetene med frist 4. desember. Saken ble tatt til orientering.

Sak 72/17 Studentparlamentet; arbeidsprogrammet til arbeidsutvalget

Saken ble utsatt til neste møte.

Sak 73/17 Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget

Saken ble tatt til orientering.

Sak 74/17 Obligatorisk internasjonalisering- oppfølging

Prøveordning med aktiv avmelding av utveksling - invitasjon til pilot

Universitetsstyret har vedtatt å innføre en prøveordning der studentene aktivt må melde seg av utveksling, og hvor alle studenter i et program skal bli møtt med at utveksling er en integrert og obligatorisk del av studiet. Studentparlamentet tok initiativ til oppfølging av den foreslåtte prøveordningen. Saken ble behandlet Utdanningsutvalg den 29. september. Utvalget konkluderte med at første steg i oppfølgingen er at alle fagmiljøer inviteres til å delta i en pilot.

Studieadministrativ (SA) avdeling inviterte fakultetene til å melde inn studieprogram som kan være aktuelle for en pilot. Følgende fagmiljø ønsker å delta i piloten:

- Institutt for sammenliknende politikk: Bachelorprogram i europastudium
- Institutt for fremmedspråk: Bachelorprogram i tysk
- Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap: Bachelorprogram i religionsvitenskap

SA vil gå i dialog med de aktuelle fagmiljøene og har som mål å komme i gang med prosjektet før jul.

Saken ble tatt til orientering.

Sak 75/17 Karakterbruk i UH-sektoren 2016- rapport

Saken ble tatt til orientering.

Sak 76/17 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.